

Regiondirektörens rapport

11 november

Innehållsförteckning

Regiondirektörens rapport	1
Inledning.....	4
Ekonomirapport.....	4
Sammanfattning	4
Produktion.....	5
Sammanfattning	5
Personalrapport	6
Sammanfattning	6
Omställningsarbetet.....	6
Införande av nytt vårdinformationsstöd, FVIS	7
Aktuella händelser	7
Ökad smittspridning av covid-19 i samhället	7
Egenprovtagning.....	7
Covid-19 smittspårningen centraliseras	8
Vaccin mot säsongsinfluensa.....	8
Sunderby sjukhus har fyllt 20 år	8
Handskanvändningen.....	8
Digitalen - Årets digitalisering	9
Avslutsenkät	9
Rekrytering av sjuksköterskor	9
Information om verksamhet	9
Region Norrbotten i lokala medier	9
Uppföljning av investering med Laminar Air Flow-tak	9
Resultat av tidiga insatser till medarbetare med risk för sjukskrivning	10
Gemensamt från närsjukvårdsdivisionerna.....	11
Division Länssjukvård	13
Division Service.....	13
Division Folktandvård	14
Patientsäkerhet	15
Information från nämnderna	17
Regional utveckling	17
Analysrapporter.....	18
Regional elnätsanalys	19
Analys av KPP 2019.....	20

Bilagor:21

Inledning

Nedan följer min rapport till styrelsen. I rapporten hittar du aktuella händelser i regionen samt information från verksamheterna.

Under september har verksamheterna börjat återställas till normal verksamhet efter coronapandemin. Oroande är dock att vi nu ser en samhällspridning av covid -19 i Norrbotten som har ökat de senaste veckorna. Om vi i Norrbotten följer de vanliga rekommendationerna så kommer vi att slippa regionala föreskrifter och allmänna råd, vilket är att föredra. Hjälp varandra med att följa rekommendationerna.

Digitalen är Årets Digitalisering 2020! Regionen har uppmärksammats för sina framsteg och initiativ inom digitalisering. Det är Luleå Business Awards som delar ut priset. I år har galaklänningen och finkostymen lämnats i garderoben och istället presenteras vinnarna online. Region Norrbotten har fått utmärkelsen för att de på ett nyttobetonat sätt lyft digitaliseringen genom Digitalen - vård där du är.

Glädjande är också att vi kan se en förbättring gällande produktion och tillgänglighet, vilket tyder på en återgång mot en mer ”normal” verksamhet

Anna-Stina Nordmark-Nilsson
Regiondirektör

Ekonomirapport

Vid styrelsens sammanträde kommer resultat per oktober att presenteras.

Sammanfattning

Periodens resultat för september är ett överskott med 431 mnkr, vilket är 84 mnkr bättre än i augusti och förklaras av att nettokostnader i verksamheterna fortsatt att minska och att pensionsportföljen ökat i värde. Nettokostnaderna är nu 1,6 procent lägre än föregående år. Jämfört med budget är nettokostnaderna 257 mnkr lägre. Skatteintäkterna har minskat sedan augusti på grund av försämrade skatteunderlagsprognos. Verksamhetens resultat är 656 mnkr vilket är 54 mnkr bättre än i augusti och 355 mnkr bättre än budget.

Personalkostnaderna fortsätter att minska vilket beror på färre anställda och lägre övriga personalkostnader (utbildning, resor och representation). I september har antalet tillsvidareanställda ökat med 8 personer medan antalet vikarier har minskat med 46 personer. Detta innebär en minskad kostnad på 54 mnkr. Totalt har antalet anställda minskat med 305 personer sedan september 2019. Antalet årsarbetare är 277 färre än föregående år.

Divisionernas resultat fortsätter att förbättras. Divisionerna redovisar sammantaget ett negativt resultat på -7 mnkr, vilket är 21 mnkr bättre än i augusti.

Resultatet för hälsocentralerna i egen regi är negativt med -37 mnkr, en resultatförbättring med 1 mnkr sedan augusti.

Under september har verksamheterna påbörjat återställningsarbetet och en förbättring gällande produktion och tillgänglighet kan skönjas.

Antalet besök och vårdtillfällen är i september fortsatt lägre än under samma månad föregående år. Antalet operationer, som har legat på en låg nivå sedan april, har ökat i september men når inte samma nivå som september 2019. Tillgängligheten till läkarbesök, operationer/behandlingar och telefon har förbättrats i september jämfört med augusti.

För mer information se bilaga 1 Ekonomirapport 2020 september

Produktion

Både produktion och tillgänglighet har under perioden fortsatt påverkas negativt till följd av omställningen till covid-19 vård, om än i mindre omfattning än under våren och sommaren.

Sammanfattning

I september ses en liten procentuell förbättring jämfört med augusti vilket tyder på en återgång mot en mer ”normal” verksamhet. Antalet läkarbesök och besök hos övriga vårdgivare är dock fortfarande på en lägre nivå än förra året. Samma gäller antalet vårdtillfällen på obs-platser och sjukhus. Produktionen av operationer fortsätter vara på en låg nivå, under januari-september minskade den med 18 procent jämfört med förra året.

Tillgängligheten till beslutade besök i specialiserad vård inom 90 dagar är i september 47 procent och till operationer/behandlingar 34 procent. Telefontillgängligheten till hälsocentralerna är 84,2 procent och vårdkontakt inom tre dagar ligger på 90 procent. Beläggningen på sjukhusen i Sunderbyn, Kalix och Gällivare är något lägre än föregående år. På sjukhusen i Piteå och Kiruna är beläggningen något högre än samma period föregående år. Beläggningen på patienthotellet Vistet är 52 procent under september.

För mer information se bilaga 2 Produktions -och tillgänglighetsrapport

Planering på grund av ökad smittspridning

Den snabbt tilltagande smittspridningen sista veckan börja märkas i form av ökad belastning på akutmottagningar, vårdavdelningar och IVA. Arbeten har startats för att öka tillgången till vårdplatser för Covid-patienter.

Om smittspridningen fortsätter att tillta är det troligt att den planerade vårdproduktionen måste börja begränsas redan kommande vecka. Egenprovtag-

ningen har startat den 3 november och har varit eftertraktad av norrbottningarna. Den centraliserade smittspårningen har också startat upp och håller på att snabbt skalas upp för att möta det kraftigt ökade behovet i och med den ökade smittspridningen.

Personalrapport

Coronapandemin och regionens omställningsarbete har under perioden haft fortsatt påverkan på regionens verksamheter.

Sammanfattning

Antalet anställda har minskat med 46 personer jämfört med augusti, 7 chefer och 39 medarbetare. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 8 (sjuksköterska, läkare, administratör vård, rehabilitering och förebyggande arbete, teknikerarbete, vård och omsorgsarbete). Vikarier/tillfälligt anställda har minskat med 54 personer, i huvudsak semestervikarier inom vård och omsorg samt teknikerarbete. Jämfört med september 2019 är det en minskning med 305 anställda.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal är i genomsnitt 4,8 procent lägre än föregående år, trots ett minskat semesteruttag på -113 årsarbetare, vilket huvudsakligen beror på minskat antal anställda och inhyrd personal, ökad frånvaro och en färre arbetsdag under perioden. Extratiden (jour och beredskap, övertid och fyllnadstid) för egen personal ligger 3,7 procent högre jämfört med snittet för 2019. Ökningen beror i huvudsak på att jourlinjer bemannats upp under pandemin samt på den ökade sjukfrånvaron som innebär högre belastning på den personal som är i arbete.

För mer information se bilaga 3 Personalrapport.

Omställningsarbetet

Regionens medarbetare fortsätter att lämna förslag som syftar till effektivare arbetssätt och möjliga besparingar. När många medarbetare kommer med förslag till förbättring inom samma område görs en samlad återkoppling som publiceras på Omställningssidan.

Just nu pågår arbete med återkoppling gällande medarbetarförslag som rör Call me-funktionen. Den kommer att publiceras inom kort.

Medarbetare i Regionen har fortlöpande lämnat sina synpunkter på konsulternas (Ernst and Young och KPMGs) rapporter via regionens för ändamålet upprättade brevlådor. Synpunkterna utgör inspel till det fortsatta arbetet med genomförandet av organisationsförändringen. Den övergripande tidplanen anger att Region Norrbottens beslutade organisationsstruktur ska gälla from 1 januari 2021 och att den nya organisationen ska i helhet driftsättas vid månadsskiftet juni/juli 2021. Det är ett omfattande arbete som kommer att pågå inom ramen för projektet men också i utvalda verksamheter. Arbetet sker i

form av specifika uppdrag som regiondirektören fördelar ut till verksamhetsansvariga

Införande av nytt vårdinformationsstöd, FVIS

Förberedning inför införandet av FVIS är nu i full gång. Projektorganisationen är etablerad och innehåller i nuläget sex delprojekt:

- Avveckla VAS/Övriga system
- Teknik
- Etablering regional drift och förvaltning Vårdstöd
- Utbildning
- Arbetsätt och konfiguration
- Utrullning och driftsättning

Delprojektledare är utsedda. En första riskanalys är genomförd och kommer fortlöpande att följas upp under projektarbetet och redovisas vid styrgruppsmöten.

Utöver det regionala införandeprojektet pågår ett gemensamt förberedelsearbete. Samtliga nio avtalsregioner deltar och bidrar med verksamhetsresurser från såväl stabs- och stödfunktioner som vårdverksamheterna. Resultatet av arbetet utgör underlag till leverantörens arbete med anpassningar utifrån ställda krav i upphandlingen.

Aktuella händelser

Ökad smittspridning av covid-19 i samhället

Smittskydd Norrbotten har under 2020 fokuserat på att stödja vårdens och samhällets smittskydd i frågor som rör covid-19. Under hösten noteras åter tendens till ökad smittspridning i samhället och mest då på grund av att personer med lindriga symtom inte följer rådet att isolera sig vid symtom och att gå och testa sig.

Provtagningsviljan i befolkningen är god och att de som konstateras smittade har generellt bra följsamhet till gällande förhållningsregler. Smittspridningen inom vård och omsorg har på senare tid varit begränsad och ingen har avlidit i covid-19 sedan mitten av augusti.

För övrigt noteras att de allmänna restriktionerna som varit under året också haft gynnsam effekt på andra allmänfarliga infektionssjukdomar. Antalet klamydiainfektioner och antalet bakteriella maginfektioner minskar. Även antalet fall med infektion eller bärarskap av multiresistenta bakterier har glädjande nog minskat – sannolikt på basis av mindre resande, bättre vårdhygienisk standard i vård och omsorg men även på grund av en kraftig minskning av antibiotikaförbrukningen, framför allt i öppenvård.

Egenprovtagning

Norrbottningarna erbjuds sedan den 3 november möjlighet att testa om de har covid-19 genom ett självtest. Självtestkittet beställs via tjänsten 1177

Egen Provhantering och kan hämtas ut på provtagningsstationer ute i länet, på utvalda Apotek samt genom hemkörning om särskilda behov finns. Egenprovtagningen innebär att man tar provet på sig själv genom att topsa i svalg och näsa, samt lämna ett salivprov. Den som vill ska kunna ta provet på hälsocentral.

Covid-19 smittspårningen centraliseras

Regionala krisledningen har beslutat att centralisera smittspårningen. Från och med 2 november hanterar sjuksköterskorna i PV Conny all smittspårning. Med centralt placerade sjuksköterskor i smittspårningen blir det mindre administration för läkarna samtidigt som smittspårningen sker snabbare och med bättre överblick. På så vis kan smittspårningen tidigt identifiera klusterområden. Smittspårning vid positivt prov hos personal inom vård- och omsorg görs av vårdhygien, PV Conny och berörd vårdenhet i nära samarbete.

Vaccin mot säsongsinfluensa

Vaccin mot vanlig säsongsinfluensa har börjat ges (kostnadsfritt) till riskgrupper och personal inom vård och omsorg från och med 3 november. Medborgare som inte tillhör riskgrupp är välkomna att vaccinera sig från och med december och betalar då 345 kronor varav 300 kr är patientavgift och 45 kostnad för vaccinet.

Sunderby sjukhus har fyllt 20 år

Räknar man från invigningen den 1 september 1999 fyllde Sunderbyn 20 år redan i fjol. All verksamhet hade inte flyttat in förrän en bit in på år 2000, så 20-årsjubileet firas under 2020. Det planerade jubileumsarrangemanget har dock på grund av den gällande covid-19-situationen fått skjutas på framtiden.

Handskanvändningen

På grund av Coronapandemin råder det en internationell brist på skyddshandskar och produktionsmaterial till skyddshandskar. Det är främst brist på nitril, men även vinyl och latex. Bristen beräknas pågå fram till mitten av 2021 varför användandet av skyddshandskar måste ses över. Beräkningar visar att handskanvändningen behöver minska med 40 procent fram till april 2021.

Inom vård, sjukvård och omsorg i Norrbotten förbrukas cirka 77 000 handskar per dag (statistik från 2019). Vård- och sjukhuspersonal förbrukar generellt onödigt många handskar, speciellt nitrilhandskar, även när det inte är nödvändigt ur ett vårdhygieniskt eller arbetsmiljömässigt perspektiv. Som stöd i arbetet har det tagits fram nya affischer i form av handskpyramider för de olika verksamheter som använder skyddshandskar. Informationsmaterial har även tagits fram som stöd till chefer för genomgång på arbetsplatsträffar.

Digitalen - Årets digitalisering

Region Norrbotten har fått utmärkelsen Årets Digitalisering för att de på ett nyttobetonat sätt lyft digitaliseringen genom Digitalen - vård där du är. Utmärkelsen uppmärksammar framsteg och initiativ inom digitalisering och är en del av Luleå Business Awards. Priset delades ut av Dataföreningen i Norrbotten.

Avslutsenkät

En avslutsenkät kommer att skickas ut till de medarbetare som slutar i regionen från oktober i år. Resultaten kommer att sammanställas på regionnivå, men även kunna användas och analyseras per division.

Rekrytering av sjuksköterskor

Av de 108 sjuksköterskor som tagit examen från Luleå Tekniska Universitet (LTU) under 2020 har 60 personer nu en tillsvidare tjänst inom regionen och ytterligare 5 personer har haft ett sommarvikariat. 43 personer har valt att inte arbeta hos oss, av dessa är 31 personer skrivna utanför Norrbotten.

Information om verksamhet

Region Norrbotten i lokala medier

Publiciteten i lokala medier har till stor del handlat om pandemin och omställningen. Klustersmitta bland personal på Sunderby sjukhus har väckt stort intresse. Smittspridningen i befolkningen, koncentrerad till vissa orter eller arbetsplatser, har fått mycket utrymme i såväl lokala som sociala medier. I och med att vintern närmar sig, skidbackar öppnar och annan vinterturism startar lyfts frågan kring ökad smittspridning både i lokala medier och riksmidier.

Det har även funnits ett fortsatt stort intresse för vårdköer och hur Region Norrbotten ska komma till rätta med dem.

Uppföljning av investering med Laminar Air Flow-tak

Bakgrund

Regionstyrelsen beslutade 2018 om investering i två uppdukningsrum med LAF-tak (Laminar Air Flow) på operationsavdelningen vid Sunderby sjukhus. Syftet med investeringen är att skapa uppdukningsrum med steril miljö för att skapa effektivare resursutnyttjande i samband med operationer, bidra till förbättrad arbetsmiljö för personalen och en ökad patientsäkerhet.

Enligt beslutet skulle Division Länssjukvård ett år efter genomförandet redovisa en uppföljning av produktions- och produktivitetsökningen. Resultatet av uppföljningen summeras i tabellen nedan. Uppföljning avser perioden september 2019 till januari 2020 med uppdukningsrum med LAF tak jämfört med september 2018 till januari 2019 då uppdukningsrummen inte fanns.

Mål	Uppföljning	Uppfyllt JA/NEJ
100 fler operationer ska utföras	263 fler operationer utförda	JA
Förberedelsestid ska gå ner	25 procent av total förberedelsestid har frigjorts	JA
Ökning av antal genomförda ryggoperationer	9 fler ryggoperationer har genomförts	JA
Sänkning av utförda enskilda venportsoperationer	30 färre separata venportsoperationer har genomförts	JA
Minskning av antal skickade utomlänspatienter på vårdgaranti för bråck- eller ryggoperationer	9 färre ryggoperationer samt 1 färre bråckpatient har inte behövt skickas för utomlänsvård.	JA
Öka produktivitet (medelvärde av antal operationer per arbetad timme)	Har ökat från 0,046 till 0,050 (8,7 procents ökning)	JA
Öka produktivitet – antal ryggoperationer per sal och dag ska öka	Har ökat från 2 operationer per sal och dag till 3 operationer per sal och dag	JA

Sammanfattning

- Alla de mål som beskrevs i det ursprungliga beslutet är uppfyllda. Det har sparats både tid och pengar.
- Uppföljningen visar att användandet av uppdukningsrummet ökat produktionen och produktiviteten under den tidsperiod som uppföljningen avser. Pandemin har dock inneburit att uppföljningsperioden begränsats till 5 månader.
- Investeringens pay-off tid beräknas till ca 2,5 år. Kostnadsminskningen avser utomlänsvård hänförlig till vårdgaranti.

För mer information se bilaga 4 Deluppföljning av fastighetsinvesteringar Sunderby sjukhus 2018 – uppdukningsrum med Laminar Air Flow-tak på operationsavdelning

Resultat av tidiga insatser till medarbetare med risk för sjukskrivning

Under tre år har Sveriges kommuner och regioner (SKR) inom uppdrag psykisk hälsa arbetat med ett analysarbete och pilottest av arbetssätt för att hitta, fånga upp och ge tidiga insatser till medarbetare med risk för sjukskrivning. Analysarbetet har resulterat i en utveckling av ett riskgruppsorienterat arbetssätt som syftar till att fånga upp medarbetare och arbetsplatser med risk

för sjukfrånvaro, genomföra aktiviteter för att förebygga sjukfrånvaro och åstadkomma friska arbetsplatser.

I sin rapport sammanfattar SKR lärdomar från arbetet ”Samverkan för minskad sjukskrivning”. Arbetet har finansierats genom överenskommelsen om sjukskrivning och rehabilitering. Rapporten inkluderar också vissa erfarenheter från arbetet med Arbetsmiljö och hälsa, ett analysarbete som SKR i Uppdrag psykisk hälsa genomförde i samarbete med åtta kommuner och som sedan fortsatt i två kommuner där även de testat ett riskgruppsorienterat arbetssätt.

Samverkan för minskad sjukskrivning 2017-2019

SKR har i samarbete med Region Norrbotten och Region Skåne utvärderat riskgruppsorienterade arbetssätt. Resultaten går i linje med tidigare erfarenheter från forskning; med ett systematiskt helhetsgrepp där det finns ett förebyggande arbete på alla nivåer går det att minska sjukfrånvaron och därmed även minska kostnader och förbättra kompetensförsörjning.

Sjukfrånvaron i båda regionerna hade minskat mer än det nationella genomsnittet. Region Norrbotten, som arbetade med hela insatsmodellen under uppföljningsperioden, minskade sin sjukfrånvaro i piloten med cirka 13,6 procent, vilket är nästan dubbelt så mycket som regionens mål på sju procent. Nationellt minskade sjukfrånvaron under samma period med två procent.

Regionens beräknade kostnader för sjukfrånvaron minskade med ca 1 550 kronor per medarbetare totalt och med 3 650 kronor per medarbetare i den direkta målgruppen för insatserna. Detta gjorde att den totala beräknade årskostnaden för sjukfrånvaron minskade med drygt 10 mnkr. Den minskade sjukfrånvarons effekter på kompetensförsörjningen motsvarar 46 heltidstjänster.

Med anledning av det goda resultatet från projektet beslutade Region Norrbotten hösten 2019 att fortsätta arbeta riskgruppsorienterat genom ett riktat arbetsplatsstöd som levereras via företagshälsovården. Målsättningen är att kunna öka detta stöd successivt som en del av företagshälsovårdens hälsofrämjande och förebyggande åtgärder.

Gemensamt från närsjukvårdsdivisionerna

Coronapandemin har under våren och sommaren 2020 inneburit en omfattande anpassning av regionens hälso- och sjukvård för att hantera det vårdbehov som covid-19 orsakat. En betydande del av vårdutbudet har under denna period varit neddraget på grund av omfördelning av personal till covid-19 vården. Samtidigt har inflödet av nybesök minskat då patienter valt att vänta med att kontakta vården. Utifrån det rådande läget med avtagande smittspridning har verksamheterna tagit fram planer för återställning av den vårdverksamhet som varit pausad under pandemin.

Sammantaget bedömdes fram till nyligen att verksamheterna skulle kunna

producera med full kapacitet under hösten, men de sista två veckorna ser vi en snabbt ökande smittspridning som, om utvecklingen följer det scenario vi hade i somras, på nytt kan leda till att planerad vård får skjutas ytterligare på framtiden. Det innebär att pandemins effekter på vården kommer att kvarstå inom flera områden även under 2021. Nya arbetssätt kommer att spela en betydande roll i hanteringen av uppskjutna vårdbehov. Det handlar framförallt om ökade möjligheter till digitala vårdmöten, bättre samplanering och nyttjande av interna resurser samt ökad samverkan med den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen. En plan för eskalering finns, och kommer att tas i bruk om smittspridningen ökar ytterligare.

Majoriteten av hälsocentraler och öppenvårdsmottagningar har ökat sin produktion under hösten. Baserat på rådande pandemiläge är det i nuläget svårt att avgöra när de kan beräknas uppnå full kapacitet igen.

Primärvården planerar för att bibehålla separerade flöden för patienter med och utan covidsymtom, vilket är mer resurskrävande. Arbetssätt och lokaler för att möjliggöra säker influensavaccinering till medborgarna behöver också finnas på plats. Många patienter med genomgången covid-19 infektion har ett kvarstående behov av rehabilitering, vilket kommer att påverka såväl primärvården som den specialiserade vården.

Aweria ambulans

Det har under en längre tid funnits behov av en modernisering och förbättring av befintligt ambulansinformationssystem inom ambulanssjukvården. En förstudie som genomförts visade att det skulle vara möjligt att realisera ett nytt och uppgraderat ambulansinformationssystem byggt på en modern teknisk plattform. Det nya systemet, Aweria Ambulance, knyter ihop ambulanssjukvården med övriga delar i vårdkedjan vilket förbättrar omhändertagandet. Systemet ger därmed också förutsättningar för effektivare och mer patientsäkert arbete. Projektet har pågått i 3 år och har tagit betydligt längre tid än alla involverade parter hade beräknat. Integrationer med flera andra system och helt ny teknik i form av en app på surfplatta har inneburit mycket arbete för såväl leverantör som från Ambulanssjukvården. Älvsbyns ambulansstation var först ute med att använda systemet och därefter har övriga 14 ambulansstationer samt en helikopterstation fått systemet infört. Sista stationen gick igång i september 2020 och därmed är breddinförandet slutfört.

Tyst vårdmiljö

Projektet Tyst vårdmiljö innebär användande av riktade larm (patient- och assistansanrop) till vårdpersonal via mobiltelefoner. Målet med projektet är en tystare och lugnare vårdmiljö för både patienter och personal. Verksamheter som delvis saknar larm eller som har gamla larm utan reservdelar har varit prioriterade vid införandet.

Under 2020 har tekniken införts vid Övertorneå HC samt på fyra vårdavdelningar vid Piteå sjukhus. I oktober har införandet vid Kalix hälsocentral och

därefter på akutmottagningen vid Gällivare sjukhus skett. Rutiner för införanden är framtagna. Projektet övergår i förvaltning den 1 december 2020.

Primärvårdsresultat

Kalix hälsocentral startade ett flödesarbete i början av 2020 med rubriken ”Nya arbetssätt på HC”. På grund av pandemin pausades arbetet under ett antal månader, men har nu startat upp på nytt. Ett prioriterat område har varit arbetet med är att förbättra tillgängligheten till 0:an. (0:an innebär ”Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag”. 3:an innebär ”Andel medicinska bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar”). Besök på MVC och BVC är exkluderade.

Genom att involvera personalen i arbetet och genomföra förbättringar som exempelvis att omfördela personal utifrån antal inkommande samtal har man i dag förbättrat tillgängligheten till 0:an

Tillgängligheten fortsätter att öka. Ovan uppföljningen september och oktober 2020.

Division Länssjukvård

Sammanfattning

Tertial 3 präglas av att alla verksamheter har återgått till sina normala rutiner och på ett bra sätt kunnat återuppta en normal sjukvårdsproduktion. Särskilt glädjande är att operationsverksamheten snabbt kunnat komma igång med så hög fart att vi redan kan se att köerna minskar och tillgängligheten ökar.

Mammografiscreeningen återupptogs i mindre omfattning före sommaruppehållet och är i full drift på alla screeningorter sedan mitten av augusti månad.

Division Service

Sammanfattning

Under november kommer det nya psykiatrihuset på Sunderby sjukhus att tas i drift vilket innebär utökade uppdrag för flera av serviceverksamheterna som lokalservice, vaktmästeri och fastighetsdrift.

Underhållsplaner för Region Norrbottens fastigheter

Arbete med att ta fram underhållsplaner för Sunderby sjukhus pågår. När det är klart fortsätter arbetet med att ta fram underhållsplaner för regionens samtliga fastigheter. Resultatet av arbetet kommer att visa vilket underhållsbehov som regionens fastigheter har i ett 30-årigt perspektiv. Detta ger förutsättningar för prioritering och långsiktig framförhållning. Arbetet med framtagandet av planerna beräknas vara färdigställt i slutet av kvartal 1 2021.

Statusuppdatering medicinska gaser

Inom Region Norrbotten finns det fem hälsocentraler med OBS-platser där det finns behov av andningsluft och oxygen. På dessa hälsocentraler tillverkas medicinsk andningsluft. Överkalix hälsocentral ägs av regionen medan de andra fyra ägs av Arvidsjaur-, Jokkmokk-, Övertorneå- och Haparanda kommun. Anläggningarna för egentillverkning av medicinsk andningsluft på Arvidsjaur-, Jokkmokks- och Haparanda hälsocentraler är ca 40 år gamla, det har utförts reinvesteringar i begränsad omfattning och tillgången till reservdelar till dessa kompressorer är mycket begränsad eller obefintlig. Det innebär att det krävs investeringar i storleksordningen 2,5–3,5 mnkr totalt på dessa tre hälsocentraler. Anläggningen på Övertorneå hälsocentral är nyligen uppgraderad och på Överkalix hälsocentral är anläggningen i hyfsat skick.

Laddning av elbilar

Avtal kommer att tecknats med Luleå Energi för tillhandahållande av elbilsaddning med snabbladdning 22 kW. Det kommer att finnas fyra laddpunkter vid Regionhuset och fyra vid Sunderby sjukhus med möjlighet till utbyggnad på båda platserna med ytterligare fyra plus fyra laddpunkter.

Region Norrbotten kommer att bekosta fast infrastruktur för markförlagd kabel, fundament och anslutningsavgift för elkraft. Detta förblir regionens egendom. Laddplatserna kommer Region Norrbotten att arrendera ut till Luleå Energi som ansvarar för och bekostar drift, underhåll, elförbrukning och debiteringssystem samt har rätten att debitera den enskilda användaren av tjänsten och behålla intäkten för detta.

Länsservice

Utifrån KPMG's utredning av Länsservice verksamhet pågår arbetet med att ta fram fler internkontroller, rutiner som saknats, justering av labbhandbok och digitalisering av remisser och blanketter. En intern utredning avseende materialförsörjningen är klar. Syftet med utredningen är att ta fram ett beslutsunderlag om en framtida organisation för försörjning av vårdrelaterat förbrukningsmaterial i Region Norrbotten och formen för eventuell samverkan mellan regionen och länets kommuner. Ekonomisk internrevision av hjälpmedelsverksamheten med utvärdering av prismodell pågår och beräknas vara klar 6 november.

Division Folktandvård

Folktandvården har återupptagit all tandvård som pausats under rådande pandemi. Uppskjutna tandoperationer och tandnarkoser beräknas vara i fas inom

ett par månader. Patienter i riskgrupper som fått sin tandbehandling uppskjuten under pandemin erbjuds sedan 7 september tider för planerad tandvård. Uppsökande munhälsobedömningar för personer på särskilda boende återupptogs 1 oktober. Digitala uppsök har till viss del ersatt fysiska besök på dessa boenden under besöksförbudet. Arbets sättet ska framöver tas tillvara i samverkan med kommunerna.

Divisionen har i samarbete med smittskyddsläkare och vårdhygien tagit fram en strategi för patientbesöken på klinikerna och den uppsökande verksamheten anpassat till rådande situation.

Problemen med brist på tandläkare kvarstår, varför folktandvårdens fastslagna prioriteringsordning följs strikt även då det handlar om att hantera det uppskjutna vårdbehovet för riskgrupper. Detta innebär att patienter i lägre prioriteringsgrupp får förlängda väntetider i återställningsfasen.

Den nya utmärkelsen Folktandvården Awards har delats ut

Folktandvården vill stärka stoltheten bland medarbetare och uppmärksamma dem som tydligt lever efter divisionens värderingar. Det tidigare instiftade Patientsäkerhetspriset har därför utökats med tre kategorier:

- Årets värderingsbärare 2019 är tandsköterskan Martina Hegårdh, som arbetar med tandreglering på specialistavdelningen vid Tandvårdens kompetenscentrum, TKC.
- Årets eldsjäl 2019 delas mellan Åsa Renström och Kristina Nilsson, kollegor på Folktandvården Porsudden.
- Årets arbetsplats 2019 är Folktandvården Öjebyn.

Munhälsa barn

Folktandvården ansvarar för munhälsan för 98 procent av barnen i länet. I SKaPas (Svenskt Kvalitetsregister för Karies – och Parod) årsrapport för 2019 framgår att Norrbottniska barn och ungas munhälsa står sig väl i nationell jämförelse. Som exempel har sexåringar betydligt lägre kariesfrekvens i mjölkttänder än riket i övrigt. För 12 och 19 åringar är andelen kariessfria högre än riket.

Produktions- och kapacitetsplanering (PK-plan)

Folktandvården använder nu verktyget för produktions- och kapacitetsplanering fullt ut i hela länet och på övergripande ledningsnivå för att möjliggöra resursfördelning kopplat till Divisionens uppdrag. För 2021 görs en koppling mellan PK-plan och Folktandvårdens divisionsplan.

Patientsäkerhet

Markörbaserad journalgranskning av covid-19

Sveriges kommuner och regioner har tillsammans med den nationella samverkansgruppen för patientsäkerhet initierat en specifik granskning av covid-patienter. Avsikten med att vården av patienter med covid-19 granskas specifikt är att inhämta värdefull kunskap och underlag för utveckling av robust sjukvård och hög patientsäkerhet både lokalt och i ett nationellt perspektiv.

Granskningen omfattar fyra månader (mars-juni 2020) och ska vara inrapporterade i den nationella databasen 15 november. Granskningen omfattar alla länets sjukhus.

Uppföljning av följsamhet till basala hygienföreskriften

Följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler är en viktig del i att förhindra smitta och smittspridning inom hälso- och sjukvården, framförallt nu i pandemitider. Inom patientsäkerhet och i den lokala samverkansgruppen för patientsäkerhet (LSG Patientsäkerhet) är det ett prioriterat område och följsamheten mäts månatligen. Målet är 100 procents följsamhet. Under 2020 visar uppföljningen på en följsamhet för regionen på mellan 70-80 procent. Oroande är att se att andelen enheter som mäter minskar och nu endast ligger mellan 30-60 procent.

Under vecka 40-42 har regionen deltagit i en extra nationell mätning av följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler (PPM-BHK). Mätningen initierades av Sveriges Kommuner och Regioner och riktades till både regioner och kommuner. Anledningen till den extra mätningen är att resultaten från vårens mätning fick stor uppmärksamhet kopplat till covid-19. Preliminära resultat visar på ett försämrat resultat jämfört med vårens nationella mätning.

Lex Maria

Under 2020 och fram till mitten av oktober har 35 lex Maria-ärenden inkommit för utredning, varav tio är vårdnära suicid. 19 ärenden är anmälda och 16 ärenden är under utredning för år 2020 samt ett ärende från 2019. Av de 19 anmälda ärendena har Inspektion för vård och omsorg (IVO) begärt kompletteringar i sju ärenden, vilket bidrar till de långa handläggningstiderna. Ytterligare sju ärenden har resulterat i att IVO beslutat öppna tillsynsärenden riktade mot regionens anmälningar och utredningar. Anmärkningsvärt är att antalet anmälningar där patienten under vård och behandling faller och skadar sig ökat under andra halvåret 2020. Totalt 11 anmälningar handlar om fall varav åtta är anmälda andra halvåret. Under våren har handläggningstiderna ökat mycket beroende på coronapandemin.

Aktuella tillsynsärenden

Under 2020 har det till regionen kommit 19 tillsynsärenden initierade av Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Bara under juni månad inkom åtta nya ärenden. Fem av 19 ärenden är avslutade och 14 ärenden under handläggning.

- Tillsyn riktad till kommuner och regioner med anledning av pågående smittspridning av covid-19 i Sverige fokuserar på medicinsk vård och behandling för äldre som bor på särskilda boenden. IVO granskar om det görs individuella bedömningar av vårdbehov för de enskilda patienter och om det finns förutsättningar för att de äldre får adekvat vård och behandling.

- Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har mottagit uppgifter om att Region Norrbotten förflyttat specialistutbildad personal från prehospital akutverksamhet till arbete inom bland annat intensivvårdsavdelning och anställt personal utan reell eller formell prehospital kompetens att arbeta med akut prehospital verksamhet. Med anledning av detta har IVO valt att initiera en tillsyn för att granska om och hur vårdgivaren tillgodoser att personal har tillräcklig kompetens för att arbeta med prehospital akutsjukvård och kunna tillgoda att patienter får en god och säker prehospital akutsjukvård.
- Tillsyn riktad mot förlossningsvårdens kvalitetsarbete och de insatser som vidtagits för att åtgärda regionala utvecklingsbehov. Bakgrunden till tillsynsinsatsen är identifierat riskområde samt den satsning avseende kvinnors hälsa som regeringen inledde 2015.

Nationella patientenkäten

Mätningar inom akutmottagningar genomförs under hösten/vintern. Resultaten kommer att återföras i början på nästa år (2021).

Information från nämnderna

Regional utveckling

90 miljoner till satellitsatsning på Esrange

Regeringen satsar 90 miljoner kronor på att bygga ut Esrange för upp-skjutning av små satelliter. Det innebär att Norrbotten i allra högsta grad är med i det internationella race som kallas för den nya rymdkapplöpningen. Region Norrbotten har arbetat för ett sådant beslut i ett par år. Beslutet är resultatet av ett långsiktigt arbete från flera aktörer med att utveckla Esrange som rymdbas och Norrbotten som Sveriges rymdregion. Beslutet motiveras med att det är en satsning som ger jobb här och nu och att det kommer att locka nya högteknologiska företag till Norrbotten.

Satelliterna som skjuts upp ska endast användas för civila ändamål. De kommer i stor utsträckning att användas för övervakning av miljö och klimat. På Esrange, som ägs av statliga Svenska rymdaktiebolaget (SSC), står man i startgroparna och arbetet med den nya infrastrukturen kan börja inom kort. Planen är att skjuta upp de första satelliterna under 2022. Lyckas man med det kan man bli först i Europa.

Sannings- och försoningskommissionen har påbörjat sitt arbete

Den av regeringen utsedda sannings- och försoningskommissionen har inlett sitt arbete och bland annat besökt Norrbotten. Regeringen beslutade i mars att kommissionen ska utreda den assimileringspolitik som bedrevs av svenska staten under 1800- och 1900-talen, och som ska verka för att minoritetens historiska erfarenheter synliggörs. Arbetet ska bidra till att ge minoriteten en kollektiv upprättelse, främja försoning och motverka att något liknande händer i framtiden. Kommissionen ska redovisa uppdraget senast 16 maj 2022.

Järnvägsforum Norr 2021

Järnvägsforum Norr arrangeras årligen av intresseföreningen Norrtåg och siktar på att bli ett årligt återkommande forum där aktörer i norr samlas för att utbyta information och arbeta med helhetsbilden av norra Sverige. Den röda tråden i Järnvägsforum norr är bättre kommunikationer för varor, tjänster och människor som tillväxtmotor. I forumen diskuteras forskning och utveckling, näringslivets förutsättningar och samhällets möjligheter ur flera olika perspektiv. Forumet ska öka engagemanget för bättre infrastruktur som en viktig förutsättning men på grund av pandemin blev årets forum istället en serie webinarier.

2022 ska regeringen fatta beslut om en ny nationell plan för infrastrukturen. Den nya planen ska som bygga vidare på den nuvarande. Den nationella planen kan komma att förlängas med fyra år – från 12 till 16 år, vilket är positivt och skulle ge en bättre långsiktighet.

Dans för hälsa i fler kommuner

Dans för Hälsa är en forskningsbaserad metod som används över hela landet för att stärka psykisk hälsa hos unga. Metoden finns sedan tidigare i Bodens kommun och i samarbete med regionens danskonsulent, kulturskolesamordnaren och Folkhälsocentrum sker under hösten en utbildningsinsats för att få fler pedagoger inom dans för hälsa i Norrbotten. Åtta kommuner förbereder en uppstart av metoden i sin kommun med start 2021, främst genom befintliga danspedagogtjänster inom kulturskolan. Förankring med elevhälsa och skola genomförs av regionens danskonsulent under hösten.

En utställning om Corona på Norrbottens museum

I utställningen uppmärksammas barns skapelser utifrån ordet Corona och personliga berättelser från medarbetare på Norrbottens Corona-IVA vid Piteå sjukhus. I utställningen visas även en docka med skyddskläder för personal som arbetar med patienter som insjuknat i Covid-19. Utställningen utgår från det arbete som Norrbottens museum har gjort under våren och sommaren med att samla in berättelser och bilder från personer runt om i Norrbotten. Ett sjuttioal personer, i åldrarna 17-76 år, har gett sina skildringar av coronavirusets utbrott och effekterna av det. I utställningen presenteras detta genom berättelser, föremål och videodagbok. Utställningen pågår till mitten av november.

Registreringsavdelningen Norrbottens museum

Förhandlingen mellan arbetsgivaren och facken för Norrbottens museums registreringsavdelnings medarbetare är avslutad. Vision, DIK och Kommunals medlemmar kommer att vara arbetsbefriade under uppsägningstiden. En medarbetare har valt att arbeta under uppsägningstiden. Lokalerna är uppsagda från och med den 1 december 2020.

Analysrapporter

Regionen fastställer årligen en analysplan som beskriver de analyser som ledningen valt att prioritera under året. Analyserna är ett komplement till den

löpande uppföljningsverksamheten och ska fokusera på strategiskt prioriterade analysområden. Merparten av analyserna genomförs internt av regionen, men externa uppdragstagare kan också anlitas vid behov.

Regional elnätsanalys

Analysen är ett uppdrag i 2019 års analysplan och har genomförts av upphandlad konsult (Stimo) på uppdrag av avdelningen för regional utveckling. Det övergripande syftet med analysen var att, utifrån Region Norrbottens regionala utvecklingsansvar, skapa en fördjupad och bred regional förståelse över hur elsystemet i länet är beskaffat och hur pågående utveckling, gällande bland annat elintensiva näringar, kommer kunna påverka elförsörjningen. Vidare är syftet med den regionala elnätsanalysen att, utifrån en prognosticerad utveckling, identifiera hinder och möjligheter för fortsatt utveckling samt belysa olika områdets potential att bebyggas med elintensiv verksamhet.

Sammanfattande slutsatser

I Norrbotten och Norra Västerbotten (som utgör elområde, SE 1) finns mycket goda förutsättningar för en fortsatt utveckling av elintensiva verksamheter på grund av stabil tillgång till förnyelsebar el till ett attraktivt pris. I de dialoger som förts inom ramen för arbetet efterlyses en samordning som både innefattar olika regionala utvecklingsperspektiv och ett samlat nationellt perspektiv i etablering av elintensiva verksamheter.

I dagsläget finns ett överskott av elproduktion i området motsvarande cirka 3 000 megawatt (MW). Prognoser för kommande ökning av effektbehov pekar mot att detta överskott kommer att minska betydligt fram till 2028.

Ett flertal pågående större projekt har en tidshorisont som sträcker sig längre än till 2028. Det är därför centralt att en potentiellt ökad elexport sker på ett sådant sätt att utvecklingspotentialer som finns i området inte begränsas

Det tillkommande effektbehovet beror i stor utsträckning på ett flertal större projekt/etableringar med mycket stora effektbehov som signifikant kan bidra till att uppfylla Sveriges målsättningar inom miljö- och klimatområdet

Elnät är en viktig infrastruktur för regionens utveckling. Kommunernas och regionernas möjligheter att medverka i långsiktig planering av elnätsinfrastruktur bör stärkas och synpunkter beaktas i planering av framtida elnätsinfrastruktur

Handlingsalternativ för vidare åtgärder

Resultatet av genomfört arbete bör kommuniceras till beslutsfattare på nationell nivå. I detta sammanhang bör det särskilt lyftas fram:

- Att Norrbotten har goda förutsättningar för elintensiva etableringar
- Att dessa bör beaktas i långsiktig planering av elnätet samt i strategier/ställningstagande kring styrning avseende elintensiva etableringar i Sverige

- Behovet av förenklade och förkortade processer avseende utbyggnad av elnätet bör betonas
- Samverkan mellan energibolag, regioner och kommuner avseende planering av elnätsinfrastruktur bör lyftas fram

Ett antal kommunikationsinsatser är genomförda under hösten 2020 bland annat publicering av debattartikel samt livesänd dialog med representant från Regeringskansliet (eventet Let's talk).

En fördjupad regional elnätsanalys har påbörjats, där förutsättningar för en fortsatt ökning av effektbehovet inom respektive kommun kommer att beskrivas och analyseras. Arbetet kommer inkludera nära kontakter med såväl lokala/regionala energibolag samt kommuner.

För mer information se bilaga 5 Regional elnätsanalys

Analys av KPP 2019

Analysen är ett uppdrag i 2020 års analysplan och har genomförts av regionen. Analysen görs årligen då utvecklingen av KPP-kostnader är en del av regionens ekonomistyrning. Kostnad per patient, KPP, är en metod för beräkning av sjukvårdskostnaden för varje enskild patient och vårdkontakt. Diagnosrelaterade grupper, DRG, innebär förenklat en viktning av olika åtgärder per sjukdomstillstånd för att kunna göra jämförelser mellan olika verksamheter. Tillsammans utgör KPP och DRG ett instrument för att beskriva verksamheten inom sjukvården. KPP och DRG visar också vad som produceras och till vilken kostnad, även resursförbrukningen för enskilda patienter, olika patientgrupper, diagnosgrupper kan visas med dessa instrument. Regionens mål är att kostnad per producerad DRG-poäng ska ligga i nivå med genomsnittet för läns- och länsdelssjukhus i riket. För verksamheterna i malmfälten fördelas kostnaderna på ett litet patientunderlag, vilket gör det svårt att nå samma kostnadsnivåer som rikssnittet med bibehållen struktur. För dessa verksamheter accepteras högre kostnader.

Sammanfattande slutsatser

Kostnad per producerad DRG-poäng inom somatisk slutenvård i Norrbotten har under flera år legat på en nivå som är högre än rikets. År 2019 låg Region Norrbotten 5,9 procent högre än genomsnittskostnaden för läns- och länsdelssjukhus i den nationella KPP-databasen, vilket är en förbättring jämfört med föregående år då Norrbotten låg 7,4 procent högre än riket.

Kostnaden per producerad DRG inom öppen somatisk vård i Norrbotten är 6,3 procent högre i Norrbotten jämfört med riket. Det är en förbättring jämfört med föregående år då Norrbotten låg 8,7 procent högre än riket.

Kostnaden per producerad DRG på Sunderby sjukhus är 9,6 procent högre än snittet för riket inom somatisk slutenvård och 7,7 procent inom somatisk öppenvård.

Kiruna och Gällivare sjukhus ligger betydligt högre än snittet för riket i både somatisk öppen- och slutenvård vad gäller kostnad per producerad DRG.

Piteå sjukhus ligger lägre än rikssnittet för kostnad per producerad DRG inom somatisk slutenvård och öppenvård i Region Norrbotten under 2019. Inom somatisk öppenvård ligger även Kalix sjukhus lägre än rikssnittet.

- Andelen ytterfall i somatisk slutenvård utgör i genomsnitt 5,1 procent på länets sjukhus. Ytterfall är vårdkontakter som kostar betydligt mer än genomsnittet. Undantagen är Kiruna sjukhus där ytterfallen utgör 11,4 procent och Piteå sjukhus där de utgör 2,5 procent. Genomsnittet för rikets länsdelssjukhus är 4,2 procent. Sunderby sjukhus har 4,7 procent ytterfall att jämföra med 3,6 procent för länsjukhus i riket.
- Den totala kostnaden för ytterfall slutenvård och öppenvård har minskat med -77,3 mnkr vilket är en minskning med 12 procent jämfört med föregående år. Antalet ytterfallsvårdtillfällen/ kontakter har minskat med -2 713 stycken eller -16 procent.
- Region Norrbottens högre kostnader för att producera somatisk vård innebär merkostnader jämfört med riket på ca 400 mnkr. Under 2019 har merkostnaden minskat med ca -90 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen är till största delen hänförligt till lägre kostnader för ytterfall.

Bilagor:

Bilaga: 1 Produktion- och tillgänglighetsrapport

Bilaga: 2 Personalrapport

Bilaga: 3 Regional elnätsanalys

Bilaga: 4 Deluppföljning av fastighetsinvesteringar Sunderby sjukhus 2018 – uppdukningsrum med Laminar Air Flow-tak på operationsavdelning

Bilaga 5 Regional elnätsanalys